

Wat 'SAMEN STERK' wil.

SAMEN STAAN WE STERK!

Waarom naast kinderbijslag niet ook ouderbijslag voor het in huis nemen van ouderen?

Binnen de Partij van de Arbeid woedt al jaren een debat over de uitgangspunten van de sociaal-democratie. Tot nu toe is de partij er niet in geslaagd de politieke doelen helder te verwoorden. De discussie lijkt zich alleen te beperken tot de vorm. Wij van 'SAMEN STERK' zijn een groep PvdA-leden die graag de uitdaging oppakken om een voorstel voor de inhoud te doen. Minder luidruchtig dan de vertegenwoordigers van Nieuw Links en zonder de losse ideeën van hun recente kleine neefjes. Maar wel met helder voor ogen wat een kerndoel zou moeten zijn van de PvdA: het creëren en in stand houden van sociale binding in de samenleving. Gelukkig wordt er wel gediscussieerd over de teloorgang van de sociale cohesie. Alle grote politieke stromingen in Nederland lijken een antwoord te zoeken. In het nog geldende PvdA-verkiezingsprogramma 'Wat mensen bindt' worden voorzichtige aanzetten gegeven. Het CDA zet het gezin weer op een voetstuk. En de VVD zoekt het heil in een opwaardering van de moraal. Deze ideeën vinden wij te beperkt en veel te veel gericht op het verleden. Dit pamflet gaat over hoe sociale binding er volgens ons uit moet zien, en hoe de PvdA dit kan verwezenlijken. Wij dagen iedereen uit om met ons in discussie te gaan.

Gelijkheid bereikt!

Geld voor Henny. Laagdrempelige fondsen voor vrijwilligers die actief in hun buurt bijdragen aan het versterken van de sociale binding.

Van oudsher heeft de sociaal-democratie aandacht gevraagd voor verbetering en gelijke verdeling van de materiële welvaart. Iedereen heeft recht op behoorlijk werk en inkomen. De strijd tegen de armoede en voor een gelijke inkomensverdeling hoort tot de historische taken van de sociaal democratie. Het is de plicht van de PvdA om te voorkomen dat er sluipenderwijs toch grotere ongelijkheden ontstaan. Wij hebben op dit terrein veel bereikt.

Vrijheid bereikt!

Nederland heeft genoeg aan één BBC-achtige publieke omroep. Deze omroep speelt een belangrijke rol in de discussie over de normen en waarden die wij willen accepteren.

Na de opbouw van de bestaanszekerheid in de jaren vijftig en zestig krijgt de individuele ontplooiing en vrijheid alle ruimte. Emancipatie en morele vrijheid werden belangrijk. Door toedoen van de sociaal-democratie zijn deze zaken in de

jaren zeventig en tachtig uitgebreid. Er is grote vooruitgang geboekt, daarover zijn we het eens. Ook hier geldt dat de PvdA de verworvenheden moet bewaken. Maar we missen nog iets.

Sociale binding tekortgedaan

3-generatiewoningen. Nieuwbouwwoningen moeten flexibel zijn. Het moet kunnen dat drie generaties in een woning wonen.

In Nederland is gaandeweg gelijkheid en individuele vrijheid bereikt en in wetten en regels vastgelegd. Ondertussen is het samenleven van mensen veranderd; steeds snellere wisselingen van baan, huis, sportclub, partner, politieke partij etc. Zo is de ontbijttafel onderhandelingstafel geworden en zien kinderen alleen nog maar de achterbank van de Volvo op weg van de ene afspraak naar de andere. De relaties die we aangaan worden talrijker, maar vluchtiger. Ontwikkelingen als ontgroening, vergrijzing en veranderingen op de arbeidsmarkt, hebben het samenleven van mensen veranderd. Betaald werk is bijvoorbeeld steeds meer voor beide partners weggelegd, maar legt ook een grote druk op het sociale leven. Verschillen in manier van leven zijn tussen mensen groter geworden. Dat leidt soms tot situaties waar geen vanzelfsprekend antwoord meer op bestaat. Vrijheid en gelijkheid tonen hier hun schaduwkanten.

De straat terug aan de kinderen! Door geparkeerde auto's en andere obstakels is het voor kinderen onmogelijk om buiten te spelen. Wij willen dat er meer plek voor kinderen in de stad komt.

Te ver doorgesloten lijkt de individuele vrijheid in de vorm van 'vandalen in de bus', 'ondraaglijke herrie van de walkman' of 'een dj als buurman'. Te ver doorgesloten is de gekunstelde gelijkheid in het oerwoud van regels dat sociale dienst heet.

Volgens ons biedt meer aandacht voor sociale binding hier een kans. Sociale binding is één van de centrale waarden van het sociaal-democratische gedachtegoed. De PvdA is echter te druk geweest met alleen vrijheid en gelijkheid. Hoe zeer we hier ook voor zijn; de PvdA heeft volgens ons ten koste van sociale binding te veel oog gehad voor het tegengaan van ongelijkheid en vergroting van de vrijheid.

Sociale binding en vertrouwen - een dialectiek waar Marx jaloers op zou zijn.

Sociale binding betekent zorg voor elkaar zonder elkaar te verstikken; oprechte betrokkenheid tussen mensen. Dus sociale binding is ook elkaar aanspreken op gedrag dat anderen in de weg staat. Sociale binding is bovendien ruimte voor verschillen en nieuwsgierigheid naar elkaar. Wil deze sociale binding echt tot stand komen, dan is daar onderling vertrouwen voor nodig, vertrouwen in de andere leden van de samenleving en vertrouwen in maatschappelijke organisaties en overheid. Dit vertrouwen komt niet vanzelf, maar moet worden opgebouwd. De overheid kan

vertrouwen nooit opleggen aan burgers. Politie-agenten die criminelen vangen moeten er op kunnen vertrouwen dat die na veroordeling ook achter tralies komen. Scholen die aandacht besteden aan het sociale gedrag van leerlingen moeten er op kunnen vertrouwen dat thuis dit gedrag ook wordt gestimuleerd. Net zo goed als klanten van de sociale dienst er op mogen vertrouwen dat er werk beschikbaar is als ze worden gedwongen te solliciteren.

Werklozen inschakelen bij projecten die de sociale binding versterken. Bijvoorbeeld bij het opknappen van sportaccomodaties of het aanpakken van onderhoud bij scholen.

Sociale binding - geborgenheid en uitdaging

Sociale binding kan alleen tot stand komen als mensen sociale relaties aangaan. De mens is een sociaal dier, we kunnen niet zonder elkaar.

Wij vinden dat scholen tijdens de vakanties open moeten zijn voor activiteiten voor en door kinderen uit de buurt. Daardoor kan de school een belangrijke functie vervullen in het versterken van de sociale binding in een buurt.

Maar we zijn ook geen makke schapen in de kudde. Enerzijds hebben we de geborgenheid en bescherming van de groep nodig; de groep als bron van vertrouwen. Anderzijds hebben we de behoefte aan uitdaging en willen we winnen; de groep vertrouwt ons een opdracht toe. Vertrouwen is zo een subtiele mix van altruïsme en egoïsme, een mix van geborgenheid en uitdaging, een mix van winnen en verliezen, een mix van geven en nemen. Iedereen moet het beste uit zichzelf halen, als dat niet lukt biedt de gemeenschap de helpende hand.

Sociale binding - wie is aan zet

Bedrijven verantwoordelijk maken voor hun ontslagen personeel. Als ontslagen onvermijdelijk zijn, hebben bedrijven ook een taak om hun ex-werkemers een nieuwe toekomst te bieden.

Als sociale binding tussen de leden van de samenleving toeneemt zal vertrouwen makkelijker tot stand komen. Wij zien als rol voor de overheid en maatschappelijke organisaties weggelegd om dit onderlinge vertrouwen te bevorderen. Dat kan zijn het beleid dat door het Rijk wordt gevoerd, maar zeker ook het beleid dat instanties dichter bij de mensen voeren: gemeenten en maatschappelijke organisaties. Maar zonder de inzet van burgers kan het niet. Sociale binding bevordert de bereidheid om verantwoordelijkheid te nemen voor jezelf en voor anderen; rekening te houden met wat niet alleen voor jou, maar ook voor de ander goed is. Dan wordt het voor ieder mogelijk om de eigen verantwoordelijkheid te nemen en de ander op zijn verantwoordelijkheid aan te spreken. Sociale binding is directe betrokkenheid en confrontatie tussen mensen, tussen afwentelaars en gedupeerden. Daarmee doelen we bijvoorbeeld op ondernemers die massaal personeel ontslaan, terwijl ze niet direct

geconfronteerd worden met de gevolgen van deze ontslagen.

Ook de multiculturele samenleving vereist dat we aandacht besteden aan het versterken van de sociale binding. In onze maatschappij leven vele mensen samen en bestaan verschillende culturen en levensbeschouwingen naast elkaar. Om met elkaar relaties aan te kunnen gaan is een open en continu debat over normen en waarden van belang. Door de bereidheid verschillen te onderkennen en te tolereren, kan iedereen gemeenschappelijke normen en waarden ontwikkelen. Door diezelfde bereidheid kunnen langdurige relaties worden aangegaan. Dat betekent ook dat er grenzen gesteld kunnen worden. Dat geeft vertrouwen. De werkgever biedt iemand een baan en is bereid te investeren in opleidingen als de werknemer bereid is langere tijd te blijven.

Sociale binding in praktijk - het criterium

Om sociale binding in de samenleving te stimuleren zijn heldere keuzes nodig, die in zorgvuldig beleid worden omgezet. De wijze waarop bijvoorbeeld de verzorgingsstaat nu functioneert kan op talloze plaatsen worden veranderd ten gunste van betere sociale binding. Niet de anonieme structuren en bureaucratieën, maar de dagelijkse directe contacten tussen mensen, face to face. En als er iets is dat de PvdA volgens ons moet doen om het contact met de kiezers te herstellen is het dat: heldere, sociale keuzes maken die sociale binding versterken.

De lokale belastingheffing moet belangrijker worden. Zo wordt het verband tussen betalen en resultaat voor burgers duidelijker. Bovendien willen we kortingen voor die activiteiten die de sociale binding versterken.

Zo leidt de versterking van sociale binding tot een kritische doorlichting van de verzorgingsstaat. Afschaffing van bijvoorbeeld de voordeurdelerskorting in de bijstand stimuleert mensen om samen te gaan wonen; relaties aan te gaan. Nu worden ontduiking en fraude uitgelokt. Volgens ons zou een dergelijke regeling bij toepassing van het 'sociale bindings'-criterium niet zijn verzonnen.

Verkopen van sociale huurwoningen. Geef huurders de mogelijkheid om hun woning te kopen.

Maar er is meer. Wat te denken van het belonen van bedrijven door een lagere belasting als zij in hun directe omgeving investeren door leerwerkplaatsen te maken of zich voor langere tijd binden aan een lokatie? Waarom op buurtniveau geen bureaus oprichten voor bemiddeling en uitwisseling van 'vriendendiensten'? Waarom niet beter mengen van wonen en werken zodat geen 'spook'winkelstraten ontstaan? We vullen het streven naar gelijkheid en vrijheid van de PvdA aan met een derde element. Versterking van de sociale binding, of 'ouderwets' geformuleerd herstel van solidariteit en broederschap, is volgens ons de nieuwe uitdaging voor de sociaal-democratie. Er is veel bereikt, dat willen we behouden, maar er is ook nog veel te

doen. Met dit pamflet willen we de discussie nieuw leven in blazen. En dat het volgende verkiezingsprogramma ervan doortrokken is.

Exemplaren van dit pamflet zijn te bestellen: tel. 020-5523373.

SAMEN STERK bestaat uit Zeijnep Alantor, Eric Dorscheidt, Marieke Kroneman, Nico Otter, Omar Ramadam, Otto Reuchlin en Jeroen den Uyl.

SAMEN STERK danken uitdrukkelijk Walther Kok, Peter van Lieshout en Jaap van der Aa voor hun ondersteuning van de groep bij de voorbereiding van dit pamflet.